

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC THỂ CHẤT TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NGHĨA HƯNG B, NAM ĐỊNH

Vũ Thị Gấm⁽¹⁾; Nguyễn Đình Chung⁽²⁾

Tóm tắt:

Các tác giả đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường được sử dụng trong lĩnh vực TDDT để đánh giá thực trạng công tác GDTC của Trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định về các mặt: Chương trình môn học; Đội ngũ giáo viên GDTC; Cơ sở vật chất; Phong trào TDDT ngoại khóa cũng như thực trạng kết quả GDTC của học sinh Trường THPT Nghĩa Hưng B.

Từ khóa: Thực trạng, Giáo dục thể chất, học sinh, THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định...

Current situation of Physical Education activity at the Nghia Hung B High School, Nam Dinh

Summary:

Using regular scientific research methods, the authors evaluated the current status of Current situation of Physical Education activity at the Nghia Hung B High School, Nam Dinh in terms of current status of the subject program; Physical Education teachers; infrastructure; the current status of the extracurricular Physical Education movement as well as the current status of student's Physical Education results at the Nghia Hung B High School.

Keywords: Current status, Physical Education, students, Nghia Hung B High School, Nam Dinh...

ĐẶT VẤN ĐỀ

Trường THPT Nghĩa Hưng B tỉnh Nam Định là ngôi trường có nhiều thành tích trong phong trào thi đua “dạy tốt - học tốt”, trong đó có thành tích công tác Giáo dục thể chất (GDTC). Nhận thức được tầm quan trọng của công GDTC trong trường học, những năm qua, Trường THPT Nghĩa Hưng B, tỉnh Nam Định luôn tích cực, chủ động trọng việc tổ chức hoạt động TDDT nội khóa và ngoại khóa cho học sinh, tuy nhiên, các kết quả đạt được còn chưa thực sự cao.

Đánh giá thực trạng công tác GDTC cho học sinh Nhà trường là vấn đề quan trọng để tạo cơ sở điều khiển, điều chỉnh quá trình tổ chức, đồng thời có thể đưa ra các biện pháp, giải pháp phù hợp để nâng cao chất lượng công tác GDTC. Tuy nhiên, vấn đề này tại Trường THPT Nghĩa Hưng B lại chưa được quan tâm nghiên cứu. Chính vì vậy, chúng tôi tiến hành: Nghiên cứu thực trạng công tác GDTC Trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Chúng tôi đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: Phân tích và tổng hợp tài liệu;

Quan sát sư phạm; Phỏng vấn, tọa đàm; Kiểm tra sư phạm; Toán học thống kê.

Nghiên cứu được tiến hành tại trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định năm học 2021-2022.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Thực trạng các yếu tố đảm bảo chất lượng công tác GDTC tại Trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định

Thực trạng chương trình giảng dạy môn học GDTC được trình bày ở bảng 1.

Bảng 1 cho thấy, Trường THPT Nghĩa Hưng B tỉnh Nam Định đang giảng dạy môn học GDTC theo chương trình thống nhất được Bộ Giáo dục - Đào tạo quy định. Toàn bộ chương trình môn học GDTC bao gồm 7 nội dung cơ bản với 70 tiết học trong một năm, học kỳ I có 36 tiết, học kỳ II có 34 tiết và mỗi tuần có 2 tiết, trong đó sự phân chia thời gian cho từng nội dung cụ thể như sau:

+ Số giờ học lý thuyết chỉ có 2 giờ chiếm 2,86% tổng số giờ cho từng khối, như vậy là quá ít không đủ để giáo viên truyền đạt và học sinh có thể tiếp thu hết những kiến thức chung cũng như các kỹ thuật thể thao. Đây là điểm hạn chế

⁽¹⁾CN, Trường THPT nghĩa Hưng B, Nam Định

⁽²⁾TS, Trường Đại học TDDT Bắc Ninh

Bảng 1. Thực trạng chương trình giảng dạy môn GDTC tại Trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định

TT	Nội dung giảng dạy	Khối 10		Khối 11		Khối 12	
		Số giờ	%	Số giờ	%	Số giờ	%
1	Lý thuyết	2	2.86	2	2.86	2	2.86
2	Thế dục	8	11.43	7	10.00	7	10.00
3	Các môn nhảy	8	11.43	11	15.71	8	11.43
4	Các môn chạy	6	8.57	5	7.14	6	8.57
5	Đá cầu	5	7.14	4	5.71	5	7.14
6	Các môn tự chọn	19	27.14	19	27.14	19	27.14
7	Cầu lông	6	8.57	5	7.14	7	10.00
8	Ôn tập và kiểm tra	16	22.86	17	24.29	16	22.86
9	Tổng số	70	100.00	70	100.00	70	100.00

của chương trình, gây khó khăn cho nhận thức cơ bản về tri thức TDTT cho học sinh.

+ Các nội dung học được phân bố đồng đều. Các môn học này các em đã được làm quen từ các lớp dưới, điều đó đã phần nào tạo cho các em cảm giác nhàm chán, đơn điệu không kích thích được sự hứng thú tập luyện cho các em.

+ Nội dung Thế dục trong nhà trường cũng được chú ý với 8 tiết chiếm 11,43%. Tuy nhiên, do trang thiết bị chưa được đầy đủ, nhà tập chưa được xây dựng nên nội dung chủ yếu là đội hình đội ngũ và một số các bài thể dục tay không.

+ Các môn thể thao tự chọn có 19 tiết chiếm 27,14% thời gian, tỷ lệ này không nhỏ nhưng thực tế số giờ này bị cắt bớt để bù vào các nội dung khác chưa tập vì lý do thời tiết hay một số lý do khác. Trong các giờ học tự chọn vì điều kiện sân bãi dụng cụ tập luyện không đủ nên không có điều kiện để cho các em tập luyện môn thể thao mà mình yêu thích và không tạo được cho các em hứng thú tập luyện.

+ Công tác kiểm tra đánh giá: Thực hiện theo thông tư số 58/2011/TT-BGDĐT ngày 12 tháng 12 năm 2011 về quy định đánh giá, xếp loại học sinh THCS và học sinh THPT và Thông tư 26/2020/TT-BGDĐT sửa đổi, bổ sung một số điều của quy chế đánh giá, xếp loại học sinh THCS và học sinh THPT ban hành kèm theo Thông tư số 58/2011/ TT-BGDĐT ngày 12 tháng 12 năm 2011.

1.2. Thực trạng đội ngũ giáo viên dạy môn GDTC tại Trường THPT Nghĩa Hưng B tỉnh Nam Định

Đội ngũ giáo viên Thế dục là lực lượng chủ chốt, trực tiếp tổ chức, hoạt động GDTC trong các nhà trường. Thống kê thực trạng đội ngũ giáo viên giảng dạy môn GDTC tại Trường THPT Nghĩa Hưng B cho thấy:

- Toàn trường hiện có 08 giáo viên Thế dục trên tổng số 1.130 học sinh nên tỷ lệ học sinh/ giáo viên là 138 học sinh / 1 giáo viên, con số khá cao so với yêu cầu của Bộ Giáo dục và Đào tạo, hơn nữa, trong số 08 giáo viên Thế dục của Nhà trường chỉ có 5 giáo viên chuyên trách, còn lại 3 giáo viên là kiêm dạy, đây là vấn đề ảnh hưởng lớn tới chất lượng giờ học GDTC của Nhà trường.

- Về trình độ giáo viên: Trường không có giáo viên ở trình độ Cao đẳng. Trong năm học 2021-2022 có 01 giáo viên tham gia chương trình học tập nâng cao trình độ (thạc sỹ giáo dục học TDTT), dự kiến hoàn thành chương trình vào năm 2023. Tất cả các giáo viên đều có trình độ tin học và ngoại ngữ từ trình độ B trở lên. Đây là một thế mạnh để có thể áp dụng khoa học kỹ thuật vào giảng dạy môn học GDTC trong Nhà trường.

- Về độ tuổi: Độ tuổi trung bình của các giáo viên là 30-40 tuổi, đây là một ưu thế lớn bởi là lực lượng giáo viên có thời gian công tác lâu năm nên kinh nghiệm giảng dạy phong phú, đồng thời, đây lại là lực lượng có thể tiếp cận khoa học kỹ thuật, có thể học tập nâng cao trình độ để trở thành những cán bộ có trình độ cao, đây cũng là một vấn đề có tính tích cực.

Tóm lại, thực trạng đội ngũ giáo viên giảng dạy môn học GDTC tại Trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định còn thiếu về số lượng, vẫn còn sử dụng lực lượng giáo viên kiêm nhiệm giảng dạy nhiều, tuy nhiên, các giáo viên đều có kinh nghiệm giảng dạy và có khả năng tiếp tục học tập để nâng cao trình độ.

1.3. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ công tác GDTC tại Trường THPT Nghĩa Hưng B

Thực trạng cơ sở vật chất của Nhà trường có ảnh hưởng rất lớn tới chất lượng công tác GDTC. Tuy nhiên, trong điều kiện kinh tế hiện tại của Việt Nam, việc đầu tư cơ sở vật chất toàn diện cho trường học các cấp còn nhiều khó khăn, do đó, việc tận dụng tối đa cơ sở vật chất sẵn có, có biện pháp bảo quản và sử dụng số lượng cơ sở vật chất sẵn có của từng trường có vai trò vô cùng quan trọng.

Để đánh giá thực trạng cơ sở vật chất phục vụ hoạt động TDTT Ngoại khóa cho học sinh Trường THPT Nghĩa Hưng B, chúng tôi đã tiến hành khảo sát và phỏng vấn trực tiếp các giáo viên hiện đang làm công tác GDTC về số lượng và chất lượng cơ sở vật chất, sân bãi, dụng cụ tập luyện TDTT của Nhà trường.

Kết quả cho thấy: Thực tiễn cơ sở vật chất, dụng cụ trang thiết bị tập luyện của giờ học GDTC ở Trường còn quá đơn giản, số lượng cũng như chất lượng còn hạn chế. Các dụng cụ tập luyện nội dung Điền kinh tương đối đầy đủ, nhưng không đảm bảo hình thức và chất lượng, sân tập Điền kinh sử dụng ngay khuôn viên sân trường. Qua trao đổi chúng tôi cũng được biết, hoạt động tập luyện trên sân trường gây cho học sinh cảm giác sợ hãi, không muốn tập luyện, đó là nguyên nhân dẫn đến hiệu quả của giờ học không cao. Trong nhiều năm qua Nhà trường chưa được đầu tư kinh phí để xây dựng cơ sở vật chất cho các hoạt động TDTT, điều này phần nào nói lên sự ít quan tâm của các cấp lãnh đạo đối với hoạt động GDTC của nhà trường.

Qua trao đổi, mạn đàm với giáo viên Thể dục Trường THPT Nghĩa Hưng B chúng tôi được biết, cơ sở vật chất cho việc tập luyện các môn thể thao ngoại khóa và các môn thể thao tự chọn hầu như không có, cụ thể:

- Cơ sở vật chất phục vụ môn học của Nhà

trường chủ yếu phục vụ cho tập luyện các môn thể thao như Điền kinh. Còn các môn bóng như Bóng đá, Bóng bàn, Bóng chuyền, Bóng rổ... hầu như không có. Các dụng cụ tập luyện cũng không nhiều và phần lớn đã cũ.

- Số lượng hồ cát : Hiện trong Nhà trường đã có 2 hồ cát, tuy nhiên chất lượng và điều kiện của hồ cát thì chưa đảm bảo cho một giờ học Thể dục của các em.

- Nhà trường có 4 sân Cầu lông được thiết kế ngay trên sân trường và chủ yếu để phục vụ cho quá trình giảng dạy chính khóa, ít có thời gian dành cho học sinh tập luyện ngoại khóa.

Cơ sở vật chất, dụng cụ tập luyện thiếu, lạc hậu là nguyên nhân làm mất hứng thú học tập của học sinh, làm chất lượng dạy và học môn GDTC giảm sút. Vậy muốn có chất lượng về công tác GDTC đòi hỏi phải có sự quan tâm đầu tư về cơ sở vật chất cũng như các trang thiết bị tập luyện.

1.4. Thực trạng tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa cho học sinh Trường THPT Nghĩa Hưng B

Đánh giá thực trạng việc tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa cho học sinh Trường THPT Nghĩa Hưng B thông qua phỏng vấn trực tiếp các giáo viên Thể dục của Trường. Kết quả cho thấy: Việc tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa cho học sinh thường được diễn ra theo thời vụ, không được tổ chức thường xuyên trong suốt năm học.

Thông thường, Bộ môn GDTC tổ chức tập luyện TDTT ngoại khóa cho học sinh khi chuẩn bị có giải thi đấu thể thao và tổ chức theo hình thức đội tuyển, không tổ chức đại trà. Khi tổ chức các môn TDTT ngoại khóa, bộ môn sẽ cử 03 giáo viên hướng dẫn. Căn cứ vào nội dung ngoại khóa để phân công giáo viên hướng dẫn học sinh chứ không cố định giáo viên phải hướng dẫn cụ thể số học sinh là bao nhiêu.

Thời gian còn lại, sinh viên tập luyện TDTT ngoại khóa theo hình thức tự phát và được sử dụng cơ sở vật chất sẵn có của Nhà trường để tiến hành tổ chức tập luyện.

2. Thực trạng kết quả GDTC của học sinh Trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định

Kết quả GDTC của học sinh Trường THPT Nghĩa Hưng B năm học 2021-2022 trên cơ sở

Bảng 2. Thực trạng kết quả GDTC của học sinh Trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định

TT	Khối học	Kết quả học tập (%)		
		Tốt - Khá	Trung bình	Không đạt
1	Khối 10 (n= 401)	35.8	56.3	7.9
2	Khối 11 (n= 364)	32.1	54.2	13.7
3	Khối 12 (n= 365)	30.3	50.8	18.9
		Kết quả rèn luyện thể lực		
4	Khối 10 (n= 401)	25.3	65.6	9.1
5	Khối 11 (n= 364)	24.8	64.7	10.5
6	Khối 12 (n= 365)	25.2	61.3	13.5
		Tỷ lệ HS tập luyện TDDT ngoại khóa		
		Có tham gia	Không tham gia	
7	Khối 10 (n= 401)	21.5	78.5	
8	Khối 11 (n= 364)	23.8	76.2	
9	Khối 12 (n= 365)	15.7	84.3	

đánh giá thực trạng kết quả học tập môn GDTC, kết quả rèn luyện thể lực theo tiêu chuẩn của Bộ GD&ĐT và tỷ lệ học sinh tham gia tập luyện TDDT ngoại khóa được trình bày tại bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy:

- Thực trạng kết quả học tập của của học sinh THPT Nghĩa Hưng B, tỉnh Nam Định chủ yếu ở mức độ Trung bình, tỷ lệ Khá, Tốt thấp và còn nhiều học sinh không đạt môn học. Kết quả học tập tốt nhất ở khối 10, sau đó là khối 11 và đạt thấp nhất ở khối 12.

- Thực trạng kết quả rèn luyện theo tiêu chuẩn rèn luyện thể lực của học sinh cũng tương tự như kết quả học tập môn GDTC và phổ biến ở mức Trung bình. Tỷ lệ học sinh Tốt đạt thấp, tỷ lệ học sinh không đạt còn ở mức cao 9-13%.

- Về tỷ lệ học sinh tham gia tập luyện TDDT ngoại khóa: Tỷ lệ học sinh tập luyện ngoại khóa đạt cao nhất ở khối 11 và đạt 23,8%, tiếp đó là khối 10 và tỷ lệ này đạt thấp nhất ở khối 12. Có thể giải thích do học lớp 12, các em phải tập trung ôn thi Đại học nên thời gian dành cho tập luyện TDDT ngoại khóa ít đi. Có lẽ vì vậy mà kết quả học tập môn GDTC và kết quả kiểm tra tiêu chuẩn rèn luyện thể lực cũng thấp hơn.

KẾT LUẬN

Thực trạng công tác GDTC của Trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định có những mặt tích cực về đội ngũ giáo viên, tuy nhiên còn thiếu cả về số lượng. Công tác tổ chức TDDT

ngoại khóa cho học sinh chỉ được tổ chức theo hình thức đội tuyển khi chuẩn bị có các giải thi đấu thể thao. Thời gian còn lại, sinh viên tập luyện TDDT ngoại khóa theo hình thức tự phát. Thực trạng kết quả GDTC của học sinh Trường THPT Nghĩa Hưng B, Nam Định phổ biến ở mức độ Trung bình. Tỷ lệ học sinh đạt Tốt và Khá ở cả kết quả học tập và tiêu chuẩn rèn luyện thể lực còn ít; Tỷ lệ học sinh ở mức Không đạt ở cả 2 nội dung còn tương đối cao. Tỷ lệ học sinh tham gia tập luyện ngoại khóa thấp (từ 15.7 tới 23.8%). Qua nghiên cứu cho thấy cần có những giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC cho nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (1994), *Văn bản chỉ đạo công tác Giáo dục thể chất trong nhà trường các cấp*.
2. Lưu Quang Hiệp, Vũ Đức Thu (1989), *Nghiên cứu về sự phát triển thể chất sinh viên các trường Đại học*, Nxb TDDT Hà Nội.
3. Novicop A.D - Matveep L.P (1990), *Lý luận và phương pháp GDTC*, (Dịch: Phạm Trọng Thanh, Lê Văn Lãm), Nxb TDDT, Hà Nội.
4. Nguyễn Đức Văn (2001), *Phương pháp thống kê trong thể dục thể thao*, Nxb TDDT, Hà Nội.